

janja. To je bistven pogrešek, občutljiva tehnična hiba. Naj se n. pr. z našo igro primerja Shakespeareov „Hamlet“. Kako je tu že hitro od začetka jasno nasprotje med Hamletom in kraljem, kar je glavni konflikt igre! Ugovarjalo bi se nam morebiti, da je že od začetka znano, da hočejo uloviti roko-njače, med katerimi je tudi Ferdinand. To je sicer res, vendar to še na sebi ni nič zanimivega, tudi ko bi glavar roparjev bil odličnega rodu. Zanimanje se začne šele tedaj, ko zvemo, da je sodnik brat roparskega glavarja. Vendar bi se dal ta bistveni pogrešek prav lahko vsaj nekoliko popraviti. V prvega dejanja najhujšem prizoru se dostavi par besed tam, kjer Nande razpisuje svojo nagrado n. pr. tako-le:

N a n d e.

(Nariše na papir konjsko glavo, potem sede in piše.) Gavrič in Poljak [— (reče tiho na stran) in ta Poljak je moj lastni brat. Brat terja mojo glavo. No pa on ne vé, da sem jaz tisti —] razpisujeta itd.

Kar je med oglatimi oklepaji, to bi se dostavilo. Ako to bravec in zlasti gledavec že tu zve, koliko večja je pozornost in koliko večja je jasnost drame! To bi jo naredilo celotno, da bi imela svoj poseben začetek in konec in predstavljala začetek in konec nekega posebnega nasprotja. To pa, kar se pové ob koncu tretjega dejanja, da namreč Poljak spozna iz pisma, da je Nande njegov brat, to mora služiti le za retardacijo, za oviro tega, kar ima priti, da se pozornost vzdržuje. Ravno tako zarota Poljakova naj bi bila služila za retardacijo, pa je pesnik tudi ni izkoristil. Ker pesnik ni pazil na koncentracijo, zato je sprejel marsikatero osebo, ki je za razvitek drame brez pomena in samo obtežuje jasnost drame. Tudi se pesnik ni izogibal praznih besed. V drami mora namreč biti vsaka beseda tehtna in karakteristična. Le take se sprejemajo. Otežkočil je pesnik predstavo drame zelo s tem, da se prizorišče prevečkrat izpreminja. Taki prepogostni premori delajo igro dolgočasno. V drugem oziru pa je igra dobra. Značaji so dobro in naravno risani, zlasti Blaž Mozol, tudi Ferdinand in Poljak; posebno ganljiv je prizor med tema dvema v petem dejanju in tudi konec Ferdinandov je opravičen. Kar se tiče dikcije, je gladka in narodna, dovtipi so nekateri izvrstni, a izkraj nekateri obrabljeni in vodeni. Obžalujemo, da je pesnik vpletel tu pa tam pušice, ki žalijo katoliški čut in so poleg tega še prisiljene. Tiskarska vprava je jako lepa.

Ź. Š—a.

Salonska knjižnica.

Hamlet, kraljevič danski. Zaloigra v petih dejanjih. Spisal William Shakespeare. Preložil Ivan Cankar. V Gorici. Tiskala in založila „Goriška Tiskarna“ A. Gabršček. 1899. 12°. Str. 208. Cena 1 K. 40 h. — Slovenski prevod Shakespeareovega Hamleta je pred nami, a ne prvi tak prevod. L. 1874. je objavljala

„Zora“ odlomke slovenskega Hamletovega prevoda, ki ga je bil priredil rajni Dragotin Šauperl, duhovnik labodske škofije, leta 1865. Dasi Šauperlov prevod nikakor ni slab, vendar rečemo z veseljem, da je Cankarjev boljši, kar je pač lahko umevno. Ni se nam zdelo vredno preiskovati, ali se opira Cankarjev prevod na Šauperla; iz nekaterih sličnosti, katere smo našli, tudi še ne moremo sklepati, koliko odvisen je prvi prevod od drugega. Da je Shakespearea prevajati težko, to ve vsakdo, ki je več angleškega jezika in je čital tega velikana. Angleške določne besede in kratki izrazi se nemalo upirajo naši slovenščini. Vendar se Cankarjev prevod čita jako gladko, in mislimo, da bi bil tudi z odra dobro umeven. Seveda čisto vse¹ se ni dalo izraziti v slovenščini primerno brez znatne premembe, zato je parkrat morala na pomoč priti opombica pod črto. Tudi kaka slovniška ali besedna oblika utegne manj ugajati slovničarju: a v obče smemo biti s prevodom prav zadovoljni in bi želeli, da bi gospod prelagatelj preložil še nekatere druge drame angleškega velikana, počasi, skrbno in lepo, da se bomo lahko tudi v slovenskem slovstvu ponašali s Shakespeareom. „Salonska knjižnica“ pa si bo s takimi deli, kakršen je Cankarjev prevod, pridobila sposobnost za naše — žal še tako maloštevilne — slovenske salone.

Dr. Fr. L.

Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1900.

Koledar družbe sv. Mohorja za navadno l. 1900. Str. 144—80. 4.º — Vsakemu udu naše slavne družbe je najbolj všeč koledar. Kakor raste zanimanje za družbo, tudi se povečuje tudi koledar. Ta letnik nam podaja različne životopise, kakor blage naše umorjene avstrijske cesarice Elizabete, vodja družbe sv. Mohorja dr. Valentina Müllerja in vzornega slovenskega rodoljuba Janeza Hausenbihlerja. Primerno času je pisana povest „Stara in nova hiša“, kjer nam slika pisatelj Fr. Finžgar dveh družin nasprotne čednosti: tukaj poštenost, pravičnost in bogaboječnost, tam oholost, prevzetnost, versko malomarnost z mnogimi nasledki. Dr. Ivan E. Krek v „Božjem blagoslovu“ zna zelo ganljivo pripovedovati o odiranju svojega bližnjega in o usmiljenosti. „Norec“ (spisal Fr. Ks. Meško) nam podaja bedno in žalostno življenje bedastega človeka, in P. Bohinjec nas poučuje o početku nedolžne kletvice „Pri moji kokoši“. Iz domače zgodovine imamo letos jedrnat mikavni popis slavne božje poti „Sveta Gora pri Gorici“. Za vsakega pravdarja pa je po-

¹ Tako n. pr. str. 45 Horacij:

O solnca mi! to je neznano čudo!

Tu ne umemo, zakaj bi ne bil po izvirniku („O day and night, but this is wondrous strange“) rajši rekel:

O dan, o noč, to je neznano čudno!